I.

Charakteristika

1) Cílem vyprošťovacích prací je získat přístup pro poskytnutí pomoci osobám (dále jen „zachraňovaným“) při dopravní nehodě. Součástí vyprošťovacích prací je také vytvoření prostoru pro bezpečné vyproštění zachraňovaných, zvířat a majetku.
2) Vyprošťovací práce probíhají ve spolupráci se zasahujícími složkami IZS, především se zdravotnickou záchranou službou.
3) Vyprošťovací práce ovlivňují především:
   a) druh, typ, technický stav a konstrukce havarovaných vozidel,
   b) rozsah a způsob poškození havarovaných vozidel,
   c) poloha a stabilita havarovaných vozidel po dopravní nehodě,
   d) počet zachraňovaných, rozsah a závažnost zranění,
   e) technické parametry vyprošťovacích nástrojů,
   f) okolnosti dopravní nehody a další překážky (předměty, stavby narušené dopravní nehodou apod.).

II.

Úkoly a postup činnosti

4) Velitel zásahu stanovuje postup a způsob provedení vyprošťovacích prací. Velitel (velitel zásahu, velitel jednotky na místě zásahu, velitel úseku, velitel sektoru nebo vedoucí skupiny) koordinuje vyprošťovací práce s ostatními složkami IZS a vyhledává možná rizika a nebezpečí.
5) Postup a způsob vyprošťovacích pracích se volí od nejvážnějších zranění k nejlehčím a od nejpřístupnějších míst k nejhůře přístupným. Priorita a způsob vyproštění musí být v souladu s poraněními a pokyny zdravotníků (poranění páteře, zástava dechu, krvácení).
6) Vyprošťovací práce se provádí především ve dvojicích s ohledem na zajištění bezpečnosti a ochrany zasahujících.
7) Při provádění vyprošťovacích prací je třeba zohlednit způsob a možnosti pro:
   a) zajištění stabilizace a protipožárních opatření,
   b) zajištění přístupu pro poskytnutí pomoci zachraňovaným s ohledem na druh zranění
   c) odvrácení možných rizik a nebezpečí od
      i) aktivních i pasivních bezpečnostních prvků (airbagy, předpínače pásů, výztuhy karosérií apod.),
      ii) nádrží, tlakových nádob, elektroinstalačních a ostatních rozvodů),
      iii) napružených a nestabilních částí,
      iv) odstranění překážek bránících vyprošťování,
      v) ochranu zachraňovaných před vlivy vyprošťovacích prací (hluk, nečistoty, střepiny skla, ostré hrany),

d) komunikaci se zachraňovanými,
e) vytvoření prostoru pro bezpečné vynesení ohrožených osob, zvířat a majetku,
f) vynesení zachraňovaných a majetku.

III.

Očekávané zvláštnosti

8) Při vyprošťování osob z havarovaných vozidel je nutné počítat zejména s následujícími komplikacemi:
   a) těžké traumatické stavy zachraňovaných,
   b) různorodost a neobvyklost konstrukčního řešení vozidel,
   c) komplikace od aktivních i pasivních bezpečnostních prvků,
   d) *nebezpečí infekce* od zachraňovaných (HIV, TBC apod.),
   e) nepříznivé povětrnostní podmínky,
   f) omezený přístup k osobám v havarovaných vozidlech,
   g) nestandardní postupy při vyprošťování v důsledku polohy havarovaných vozidel po dopravní nehodě.